

۱- شاعر در دو بیت زیر، کدام ویژگی و صفت بارز را برای شخص گوینده، قایل است؟ (سراسری، هنر ۸۱)

- گر مرا زار به کشتن دهد آن یار عزیز / تا نگویی که در آن دم، غم جانم باشد
گویم از بنده‌ی مسکین چه گنه صادر شد / که دل آزرده شد از من، غم آنم باشد
(۱) بی‌پناه و ستم‌دیده (۲) خطاکار و شرمسار (۳) پاکباز و مخلص (۴) رستگار و نجات‌یافته

۲- مفهوم کدام بیت، با ابیات دیگر متفاوت است؟ (سراسری، زبان ۸۲)

- (۱) به عشق اندر صبوری خام‌کاری است / بنای عاشقی بر بی‌قراری است
(۲) امتحان کرده‌ایم و دانسته / به صبوری گشاده شد بسته
(۳) مستی و عاشقیم‌برد ز دست / صبر ناید ز هیچ عاشق مست
(۴) صبوری از طریق عشق دور است / نباشد عاشق آن کس کاو صبور است
۳- بیت «نازپروردِ تنعم نبرد راه به دوست / عاشقی شیوه‌ی رندان بلاکش باشد» با همه‌ی بیت‌ها، به‌غیر از بیت
..... نوعی ارتباط مفهومی دارد. (سراسری، انسانی ۸۴)

- (۱) همه سلامت نفس آرزو کند مردم / خلاف من که به جان می‌خرم بلایی را
(۲) به جان دوست که دشمن بدین رضا ندهد / که در به روی بیندند آشنایی را
(۳) حدیث عشق نداند کسی که در همه عمر / به سر نکوفته باشد در سرایی را
(۴) اگر تو جور کنی رأی ما دگر نشود / هزار شکر بگویم هر جفایی را

۴- اندوه و حسرت نویسنده‌ی «بخارای من، ایل من» از دوری ایل و تبار و بیلاق و بوی شبدر دوچین و صدای بلدرچین، از مفهوم کدام بیت دریافت نمی‌شود؟ (سراسری، هنر ۸۴)

- (۱) امروز خنده طرح به گلزار می‌دهد / آن روز شوم رفت که صائب ملال داشت
(۲) آن عهد یاد باد که از بام و در مرا / هر دم پیام یار و خط دلبر آمدی
(۳) آن خوش‌دلی کجا شد و آن دور کو که ما را / دیدار می‌نمودی هر روز یک دو باری
(۴) اکنون به دام صد غم و صد محنتم اسیر / آن مرغ خوش‌دلی که تو دیدی پرید و رفت

۵- مفهوم «غم» در بیت «دیدی که مرا هیچ کسی یاد نکرد / جز غم که هزار آفرین بر غم باد» با کدام بیت متناسب نیست؟ (سراسری، تهرپی ۸۵)

- (۱) زین پنج روز عمر که چون برق و باد رفت / غم‌های بی‌شمار به این دلفگار ماند
(۲) جان بهر غم است و بی‌غم امکان نبود / هر جان که در او غم نبود جان نبود
(۳) شادم به روز غم که غمم غمگسار گشت / که غم چو روی شادی عالم بدیده‌ام
(۴) غم را لطف لقب کن ز غم و درد طرب کن / هم از این خوب طلب کن فرج و امن و امان را

۶- بیت «بگفتا گر به سر یابیش خشنود؟ / بگفت از گردن این وام افکنم زود» با کدام بیت ارتباط معنایی دارد؟

(سراسری، انسانی ۸۶)

- ۱) جان فدای شکر شیرین شورانگیز او / کز فراقش دست بر سر چون مگس باشد مرا
- ۲) در سر من نیست الا وصل آن دلبر هوس / تا سرم بر جای باشد این هوس باشد مرا
- ۳) خواهم افکندن ز دست دل سر اندر پای دوست / گر ز من بپذیردش این فخر بس باشد مرا
- ۴) بر وصالش یک نفس گر دسترس باشد مرا / حاصل عمر عزیز آن یک نفس باشد مرا

۷- بیت: «آدمی چون تو در آفاق نشان نتوان داد/ بلکه در جنت فردوس نباشد چو تو حور» با کدام بیت تناسب معنایی دارد؟

(سراسری، زبان ۸۶)

- ۱) علی ای همای رحمت تو چه آیتی خدا را / که به ماسوا فکندی همه سایه‌ی هما را
- ۲) نه خدا توانمش خواند نه بشر توانمش گفت / م‌تخویم چه نامم شه‌ملک لافتی را
- ۳) چو درخت قامتش دید صبا به هم بر آمد / ز چمن نرست سروی، که ز بیخ برنکندش
- ۴) آدمی در عالم خاکی نمی‌آید به دست / عالمی دیگر نباید ساخت وز نو آدمی

۸- در بیت زیر به همه‌ی مفاهیم به جز مفهوم ..... اشاره شده‌است.

(سراسری، هنر ۸۶)

«منم چون شاخ تشنه در بهاران / تویی همچون هوای ابر و باران»

- ۱) نیاز عاشق به معشوق
- ۲) امیدواری به لطف معشوق
- ۳) عشق یک‌طرفه و بی‌وفایی معشوق
- ۴) تحمّل سختی‌ها و تلخی‌ها برای کامیابی

۹- بیت زیر با کدام بیت ارتباط معنایی ندارد؟

(سراسری، انسانی ۸۷)

«کوتاه‌نظر غافل از آن سرو بلند است / کاین جامه به اندازه‌ی هر کس نبریدند»

- ۱) کرم کاندر چوب زاییده است حال / کی بداند چوب را وقت نهال
- ۲) در سرم از عشق گل سودا بس است / زان که مطلوبم گل رعنا بس است
- ۳) طاقت سیم‌رغ نارد بلبلی / بلبلی را بس بود عشق گلی
- ۴) پشه کی داند که این باغ از کی است / کاو بهاران زاد و مرگش در دی است

۱۰- متن زیر با کدام بیت، تناسب مفهومی ندارد؟

(سراسری، تجربی ۸۷)

«چه چیز را دشوار پنهان می‌توان داشت؟ آتش را که در روز دودش از راز پنهان خبر می‌دهد و در شب شعله‌اش پرده‌داری می‌کند. عشق نیز چون آتش است که پنهان نمی‌ماند؛ زیرا هرچه عاشق در راز پوشی بکوشد، باز نگاه دو دیده‌اش از سرّ ضمیر خبر می‌دهد.»

- ۱) در سوخته پنهان نتوان داشتن آتش / ما هیچ نگفتیم و حکایت به در افتاد
- ۲) سعدی ز خلق چند پنهان راز دل کنی / چون ماجرای عشق تو یک‌یک به در افتاد
- ۳) پیرانه سرم عشق جوانی به سر افتاد / وان راز که در دل بنهفتم به در افتاد
- ۴) صاحب‌نظران این نفس گرم چو آتش / دانند که در خرمن من بیش‌تر افتاد

۱۱- بیت «در نیابد حال پخته هیچ خام / پس سخن کوتاه باید و السلام» با کدام بیت ارتباط معنایی ندارد؟

(سراسری، ریاضی ۸۷)

- ۱) سعدی سخن یار نگوید بر اغیار / هرگز نبرد سوخته‌ای قصه به خامی
- ۲) پیر میخانه چه خوش گفت به دردی کش خویش / که مگو حال دل سوخته با خامی چند
- ۳) فردا به داغ دوزخ ناپخته‌ای بسوزد / کامروز آتش عشق، از وی نبرد خامی
- ۴) هر که در آتش نرفت بی‌خبر از سوز ماست / سوخته داند که چیست پختن سودای خام

۱۲- بیت «عشق او باز اندر آوردم به بند / کوشش بسیار نامد سودمند» با همه‌ی بیت‌ها، به جز بیت.....

(سراسری، ریاضی ۸۷)

ارتباط معنایی دارد.

- ۱) دل هر که صید کردی نکشد سر از کمندت / نه دگر امید دارد که رها شود ز بندت
- ۲) سعدی ز کمند خوب رویان / تا جان داری نمی‌توان جست
- ۳) عجب است اگر توانم که سفر کنم ز دستت / به کجا رود کبوتر که اسیر باز باشد
- ۴) دیر آمدی ای نگار سرمست / زودت ندهیم دامن از دست

۱۳- بیت «تا رفتنش بینم و گفتنش بشنوم / از پای تا به سر همه سمع و بصر شدم» با کدام بیت، ارتباط

(سراسری، ریاضی ۸۷)

معنایی دارد؟

- ۱) به میخانه گهی مستم، ندانم پای از دستم / گهی بر صومعه با جبه و دستار می‌گردم
- ۲) از پای تا به سر همگی دیده‌ها شوید / حسن و جمال دلکش دلدار بنگرید
- ۳) ز اوصاف جمال او کنم تا نکته‌ای روشن / ز سر تا پا زبان باشم ز پا تا سر بیان گردم
- ۴) جنون عشق سراپای من گرفت از من / چنان که پای ز سر، سر ز تن نمی‌دانم

۱۴- مفهوم کدام بیت با ابیات دیگر متفاوت است؟

(سراسری، ریاضی ۸۸)

- ۱) هرگز نمیرد آن که دلش زنده شد به عشق / ثبت است در جریده‌ی عالم دوام ما
- ۲) مرگ آشامان ز عشقش زنده‌اند / دل ز جان و آب جان برکنده‌اند
- ۳) بی‌عشق مباش تا نباشی مرده / در عشق بمیر تا بمانی زنده
- ۴) عشق می‌ورزم و امید که این فن شریف / چون هنرهای دگر موجب حرمان نشود

۱۵- بیت «با من آمیزش او، الفت موج است و کنار / دم به دم با من و پیوسته گریزان از من» با کدام بیت

(سراسری، انسانی ۸۸)

تناسب مفهومی ندارد؟

- ۱) بنای مهر نمودی که پایدار نماند / مرا به بند بستی خود از کمند بستی
- ۲) دیدار می‌نمایی و پرهیز می‌کنی / بازار خویش و آتش ما تیز می‌کنی
- ۳) بستی به مهر با دل من چند بار عهد / از تو نمی‌سزد که کنون عهد بشکنی
- ۴) خرمن ز مرغ گرسنه خالی کجا بود / ما مرغکان گرسنه‌ایم و تو خرمنی

۱۶ - مفهوم بیت «عشق او باز اندر آوردم به بند / کوشش بسیار نامد سودمند» با کدام بیت تناسب دارد؟

(سراسری، فارغ از کشور ۸۸)

- ۱) تا به خوشی می‌وزد باد خوش نوبهار / جام می خوشگوار گر تو دهی خوشتر است
- ۲) حالت لب تشنه را خضر خبردار نیست / لذت لب تشنگی خاصه‌ی اسکندر است
- ۳) سرّ غم عشق را در دل اندوهناک / هرچه نهان می‌کنی از همه پیداتر است
- ۴) هم دل خسرو شکافت هم جگر کوهکن / کز همه زورآوران عشق تواناتر است

۱۷ - همه ابیات به استثنای بیت ... .. با هم تناسب معنایی دارند.

(سراسری، ریاضی ۸۹)

- ۱) عمری گذشت در غم هجران روی دوست / مرغم درون آتش و ماهی برون آب
- ۲) چو شمع خنده نکردی مگر به روز سیاهم / چو بخت جلوه نکردی مگر ز موی سپیدم
- ۳) دل هیچ نیارآمد چون عشق بجنبد / در آتش سوزنده چه آرام توان یافت
- ۴) گر تو را هست شکیب از من و امکان فراغ / به وصلت که مرا طاقت هجران تو نیست

۱۸ - مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

(سراسری، تهرپی ۸۹)

- ۱) روان تشنه برآساید از وجود فرات / مرا فرات ز سر برگذشت و تشنه‌ترم
- ۲) به خاک پای تو داند که تا سرم نروم / ز سر بدر نرود همچنان امید وصال
- ۳) گفتم بینمش مگر درد اشتیاق / ساکن شود بدیدم و مشتاق‌تر شدم
- ۴) گفتم مگر به وصل رهایی بود ز عشق / بی‌حاصل است خوردن مستسقی آب را

۱۹ - مفهوم بیت «سعدی از سرزنش غیر نترسد هیهات / غرقه در نیل چه اندیشه کند باران را» در کدام

(سراسری، تهرپی ۸۹)

گزینه، آمده‌است؟

- ۱) گو خلق بدانند که من رندم و سوا / از رندی و بدنامی خود عار ندارم
- ۲) بلبل از گل بگذرد چون در چمن بیند مرا / بت‌پرستی کی کند گر برهن بیند مرا
- ۳) عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را / دزد دانا می‌کشد اهل چراغ خانه را
- ۴) سرکش مشو که چون شمع از غیرت بسوزد / دلبر که در کف او موم است سنگ خارا

۲۰ - بیت «لعل را گرمهر نبود باک نیست / عشق را دریای غم غمناک نیست.» با همی ابیات به جز بیت

(سراسری، زبان ۸۹)

..... متناسب است.

- ۱) بر چهره‌ی وصفش چه محل زیور تقریر / دریاب که حاجت به بیان نیست عیان را
- ۲) مشاطه‌ی تو جلوه‌ی ناز ای پسر بُود / طاووس را چه حاجت مشاطه گر بُود
- ۳) تا تو رفتی ز کنارم به نظرها خوارم / بشکند قیمت خاتم چو نگین برخیزد
- ۴) هیچ است گنج عالم اگر هست دل غنی / دل چون توانگر است به دنیا چه حاجت است

۲۱- بیت «بگفتا گر نیابی سوی او راه / بگفت از دور شاید دید در ماه» با همه ی ابیات به جز بیت تناسب دارد.

(سراسری، زبان ۸۹)

- ۱) گرچه در چشم تو مقدار ندارم لیکن / اینقدر هست که درویش سر کوی توام
- ۲) گر بر ندارم از سر زلف تو دست شوق / عییم مکن که تازه به دولت رسیده‌ایم
- ۳) گر نشاید به دوست ره بردن / شرط یاری است در طلب مردن
- ۴) گر دست رسد که آستینش گیرم / و نه بروم بر آستانش میرم

۲۲- مضمون عبارت «هر چه عاشق در رازداری بکوشد، باز نگاه دو دیده‌اش از سرّ ضمیر خبر می‌دهد» با کدام بیت تناسب بیش‌تری دارد؟

(سراسری، زبان ۸۹)

- ۱) تو را صبا و مرا آب دیده شد غلّز / وگر نه عاشق و معشوق رازدارانند
- ۲) گفتم به دلّی زرق بیوشم نشان عشق / غلّز بود اشک و عیان کرد راز من
- ۳) اشک غلّز من از سرخ برآمد چه عجب؟ / خجل از کرده‌ی خود پرده‌داری نیست که نیست
- ۴) مستوری و عاشقی به هم ناید راست / گر پرده نخواهی که درد دیده بدوز

۲۳- مفهوم بیت «صبح امید که بد معتكف پرده‌ی غیب / گو برون آی که کار شب تار آخر شد» با کدام بیت تناسب دارد؟

(آزاد ۷۸)

- ۱) امید بسته آمد، ولی چه فایده ز آنک / امید نیست که عمر گذشته باز آید
- ۲) امیدوار بود آدمی به خیر کسان / مرا به خیر تو امید نیست، شر مرسان
- ۳) حجاب چهره‌ی جان می‌شود غبار تنم / خوشا دمی که از آن چهره پرده برفکنم
- ۴) بعد نومیدی بسی امیدهاست / از پس ظلمت، دوصد خورشیدهاست

۲۴- بیت «اگر در دیده‌ی مجنون نشینی / به غیر از خوبی لیلی نبینی» با کدام بیت ارتباط معنایی دارد؟

(آزاد ۸۱)

- ۱) من عاشقم و دلم بدو گشته تباه / عاشق نبود ز عیب معشوق آگاه
- ۲) همه مهری ز نادیدن بکاهد / اگر دیده نبیند دل نخواهد
- ۳) چو بر دل چیره گردد مهر جانان / به از دوری نباشد هیچ درمان
- ۴) ظاهرینان که دم زنتد از یاری / زنهار که یار خویششان شماری

۲۵- مفهوم بیت «عشق را خواهی که تا پایان بری / بس که بیسندید باید ناپسند» را در کدام گزینه می‌یابید؟

(آزاد ۸۳)

- ۱) جمال کعبه چنان می‌کشاندم به نشاط / که خارهای مگیلان حریر می‌آید
- ۲) عشق او باز اندر آوردم به بند / کوشش بسیار نامد سودمند
- ۳) چه دارد جهان جز دل و مهر یار / مگر توده‌هایی ز پندارها
- ۴) یک رنگی و بوی تازه از عشق بگیر / پرسوزترین گدازه از عشق بگیر

(تعاونی سنہش، ۸۶-۸۵)

۲۶- همه‌ی ابیات به‌جز بیت ..... با بیت زیر، ارتباط معنایی دارند.

«آن پی مهر تو گیرد که نگیرد پی خویش / وان سر وصل تو دارد که نباشد غم جانش»

- ۱) گر نخفتد عاشقی جز در کفن / عاشقش گویم ولی بر خویشتن
- ۲) وصال جان جهان یافتن حرامش باد / که التفات بود بر جهان و بر جانش
- ۳) در آن نفس که بمیرم در آرزوی تو باشم / بدان امید دهم جان که خاک کوی تو باشم
- ۴) سعدیا هر که ندارد سر جان افشانی / مرد آن نیست که در حلقه‌ی عشاق آید

(تعاونی سنہش، ۸۹-۸۸)

۲۷- همه‌ی بیت‌های زیر، به‌غیر از بیت .....، با یک‌دیگر ارتباط معنایی دارند.

- ۱) نه همین می‌رمد آن نوگل خندان از من / می‌کشد خار در این بادیه دامن از من
- ۲) با صبا در چمن لاله سحر می‌گفتم / که «شهیدان که‌اند این همه گلگون کفان؟»
- ۳) لاله خونین کفن از خاک سر آورده برون / خاک مستوره‌ی قلب بشر آورده برون
- ۴) یا خون شهیدی است که جوشد ز دل خاک / هر جا که در آغوش صبا غنچه‌ی وردی است

(تعاونی سنہش، ۸۹-۸۸)

۲۸- در کدام بیت مفهوم واژه‌ی «غم» با سایر ابیات متفاوت است؟

- ۱) گر نه کاشانه‌ی دل خلوت خاص غم توست / پس چرا مهر تو را بر در این خانه زدند
- ۲) عاشق روی جوانی خوش و نواخته‌ام / وز خدا دولت این غم به دعا خواسته‌ام
- ۳) غیر غم حاصل ندیدم ز آشنایی‌های تو / وین غم دیگر که از بیگانگان می‌دانیم
- ۴) ناصحم گفت که جز غم چه هنر دارد عشق / برو ای خواجه‌ی عاقل هنری بهتر از این

۲۹- مفهوم بیت «دل هر که صید کردی نکشد سر از کمندت / نه دگر امید دارد که رها شود ز بندت» با کدام

(تعاونی سنہش، ۸۹-۸۸)

بیت متناسب نیست؟

- ۱) عشق او باز اندر آوردم به بند / کوشش بسیار نامد سودمند
- ۲) توسنی کردم ندانستم همی / کز کشیدن تنگ‌تر گردد کمند
- ۳) گفتم ببینمش مگر درد اشتیاق / ساکن شود بدیدم و مشتاق‌تر شدم
- ۴) او را خود التفات نبودی به صید من / من خویشتن اسیر کمند نظر شدم

۳۰- مفهوم بیت «از پی هر شکست پیروزی است / از دل شب، سپیده می‌آید» از همه‌ی ابیات به‌جز بیت .....

(تعاونی سنہش، ۸۹-۸۸)

دریافت می‌شود.

- ۱) شاد بدانم که چو بندد دری / ایزدبان باز گشاید دگر
- ۲) چو دستت می‌دهد امروز کشتی / بکن کز وی به فردا در بهشتی
- ۳) آن چه دیدی برقرار خود نماند / و آن چه بینی هم نماند برقرار
- ۴) از آن زمان که فکند چرخ را بنیاد / دری نیست زمانه که دیگری نگشاد

پاسخ تحلیلی آزمون اول (ادبیات عاشقانه)

۱- شاعر می گوید که اگر یارم بخواهد مرا به زاری بکشد، غمی نیست؛ جانم را تقدیم او خواهم کرد؛ اما تنها ناراحتی من این خواهد بود که نکند از من اشتباهی سرزده است که باعث آزرده گی خاطر یارم شده است ← عاشق تسلیم معشوق است و برایش تنها رضایت او مهم است (نزدیک به مفهوم ۲۷) مطمئناً در میان این گزینه ها، **گزینه ی سوم** از همه مناسب تر است.

۲- **مفهوم محوری تست: جمع نشدن عشق و شکیبایی** (مفهوم ۲۲)
معنای گزینه ی دوم: آزموده ایم و می دانیم که با صبوری، کارهای بسته، گشاده می شود ← **گزینه ی دوم**

۳- **مفهوم محوری تست: دشواری های راه عشق؛ عشق کار هر کسی نیست** (مفهوم ۱۶)
می بینیم که در بیت اول، شاعر برخلاف دیگران، هر سختی و بلایی را به جان می خرد و در بیت چهارم هم از یار به خاطر جفاهایش، سپاسگزار است! (مفهوم ۳۰)
معنای بیت دوم: به جان تو سوگند که حتی دشمنان هم به این راضی نیستند که تو در به روی من - که آشنای توام - ببندی (شاعر از معشوق انتظار دارد که او را به حریم خود راه دهد) ← **گزینه ی دوم**
معنای بیت سوم: کسی که در تمام عمر، پشت در سرای یاری ننشسته باشد و از شدت غم و اندوه سرش را بر در معشوق نکوبیده باشد، چه می داند که عشق چیست؟ (پس عشق با رنج و مصیبت همراه است.)

۴- **مفهوم محوری تست: حسرت بر گذشته ها** (و دل بستگی به زادگاه)؛ اما در **گزینه ی اول** شاعر می گوید که دوران شوم و ملال انگیز به پایان رسیده است.

۵- **مفهوم محوری تست: غم پرستی** (مفهوم ۳۲) ← **گزینه ی اول**

۶- **مفهوم محوری تست: جان فشانی** (مفهوم ۳۵)
شاعر در بیت اول می گوید که جانم فدای شکر شیرین شورانگیز یار، یعنی جانم فدای لب شیرین او؛ قبول دارید که در این جا در واقع دارد لب یارش را تحسین می کند و نهایت آرزومندی خود را برای رسیدن به یار نشان می دهد، اما قصد جان فشانی ندارد ← **گزینه ی سوم** مناسب تر است.

(راستی؛ بیت «بگفتا دل ز مهرش کی کنی پاک؟ / بگفت آن گه که باشم خفته در خاک» با کدام گزینه ی این تست تناسب مفهومی دارد؟)

۷- مفهوم محوری تست: یگانگی معشوق (مفهوم ۴۰) ← گزینه‌ی دوم

در بیت سوم، شاعر می‌گوید که باد صبا با دیدن قد و قامت او، همه‌ی سروها را ریشه‌کن کرد ← او از سروها خوش‌قد و قامت‌تر است. (مفهوم بیت آخر را که به یاد دارید؟ بله، همان مفهوم ۴۸ ادبیات عرفانی است.)

۸- معنای بیت: من مانند شاخه‌ی تشنه‌ای هستم در فصل بهار و تو مانند هوای ابری و بارانی؛ پس عاشق از دوری معشوق در رنج و عذاب است اما امیدوار است که باران محبت معشوق بر او ببارد و نیاز او را برآورده سازد؛ بنابراین معشوق خود را بی‌وفا نمی‌داند، بلکه تنها از دوری او در عذاب است ← آفرین بر شما به خاطر انتخاب **گزینه‌ی سوم**؛ به عنوان جایزه قسمتی کوتاه از شعر زیبای «من و تو، درخت و بارون»، سروده‌ی احمد شاملو را- که با این بیت نزدیکی زیادی دارد- با هم می‌خوانیم:

من باهaram، تو زمین

من زمینم، تو درخت

من درختم، تو باهار

ناز انگشتای بارون تو، باغم می‌کنه

میون جنگلا طاقم می‌کنه!

گروه آموزشی مکعب

۹- مفهوم محوری تست: عشق در حد فهم همگان نیست (مفهوم ۱۱)

معنای بیت اول: کرمی که همین حالا در تنه‌ی یک درخت به‌وجود آمده‌است فهمی از گذشته‌ی درخت ندارد. معنای بیت دوم: برای من کافی است که وجودم پر از عشق گل (معشوق) باشد زیرا من در طلب چیزی به‌جز گل (معشوق) نیستم.

معنای بیت سوم: بلبل می‌تواند نهایتاً عاشق گلی بشود و تاب و توان سیمرخ در وجود او نیست.

معنای بیت چهارم: پشه‌ای که در تابستان به‌دنیا می‌آید و در زمستان می‌میرد چه درکی از باغ و سرگذشت آن می‌تواند داشته‌باشد.

همان‌طور که می‌بینید بیت‌های اول، سوم و چهارم هر کدام به نوعی به ناتوانی و محدودیت درک و فهم اشاره دارند اما ماجرای بیت دوم چیز دیگری است ← آفرین بر شما که **گزینه‌ی دوم** را انتخاب کرده‌اید!

۱۰- مفهوم محوری تست: عشق پنهان‌کردنی نیست. (مفهوم ۱۳) ← گزینه‌ی چهارم

۱۱- مفهوم محوری تست: حال عاشق را تنها عاشق می‌فهمد و بس.

معنای بیت سوم: فرد ناپخته‌ای که در این دنیا آتش عشق را به جان نخریده‌باشد، فردا گرفتار آتش دوزخ خواهد شد ← **گزینه‌ی سوم** (آیا «ی» در پایان «خامی» نشانه‌ی نکره است؟ بین «و» و «) باید درنگ بیاید یا کسره؟)

۱۲- مفهوم محوری تست: رهایی ناپذیری عشق (مفهوم ۷) ← گزینه‌ی چهارم

۱۳- مفهوم محوری تست: محو تماشای یار (مفهوم ۴۶) ← گزینه‌ی دوم

شاعر در بیت سوم می‌گوید: برای آن که گوشه‌ای از زیبایی‌های او را وصف کنم باید تمام وجودم زیان شود و در بیت چهارم هم می‌گوید که عشق باعث شده که من سر از پا نشناسم. (گول که نخوردید؟)

۱۴- مفهوم محوری تست: عاشقان هرگز نمی‌میرند (مفهوم ۵) ← گزینه‌ی چهارم

۱۵- مفهوم محوری تست: ناز کردن معشوق در عین نیاز به عاشق (تست ۷۰)

این مفهوم در بیت صورت سؤال و بیت گزینه‌ی دوم دقیقاً دیده می‌شود. در بیت‌های اول و سوم بیش‌تر بی‌وفایی معشوق پس از دل‌بردن از عاشق (مفهوم ۱۷) مطرح است که البته با مفهوم بیت صورت سؤال بی‌ربط نیست. در بیت چهارم فقط نیاز عاشقان به معشوق مطرح شده است و از ناز کردن یا بی‌وفایی معشوق خوشبختانه خبری نیست! (گزینه‌ی چهارم)

۱۶- مفهوم محوری تست: رهایی ناپذیری و چیرگی عشق (مفهوم ۷) ← گزینه‌ی چهارم

۱۷- مفهوم محوری تست: سختی‌های عشق و رنج هجران (نزدیک به مفهوم ۱۶)

در گزینه‌ی دوم شاعر از یار سنگ‌دل خود شکایت دارد که فقط به بدبختی‌های او خندیده و تا هنگام پیری نیز به او روی خوش نشان نداده تا عاشق احساس خوش‌بختی کند. همان‌طور که می‌بینید شکایت شاعر در این بیت از رفتار معشوق است نه سختی‌های عشق یا هجران. (در مصراع دوم بیت چهارم، «به وصال» یعنی چه؟)

۱۸- مفهوم محوری تست: پایان ناپذیری عشق (مفهوم ۶) ← گزینه‌ی دوم

در گزینه‌ی دوم رهایی ناپذیری عشق (مفهوم ۷) مطرح شده است.

۱۹- مفهوم محوری تست: عشق و رسوایی (مفهوم ۱۴) ← گزینه‌ی اول

۲۰- مفهوم بیت صورت سؤال این است که «ذات هر چیز اهمیت دارد نه ظاهر آن» هم‌چنان‌که لعل ذاتاً ارزشمند است و اگر مهر سلطان یا خزانه نیز روی آن حک نشده باشد ارزشش از دست نمی‌رود. در بیت‌های اول و دوم مضمون بی‌نیازی روی زیبا از آرایش و زیور (مفهوم ۳۹) مطرح شده است که به‌نوعی هم‌راستا با همین مفهوم است. گزینه‌ی چهارم نیز بی‌ربط به این مفهوم نیست زیرا توانگری واقعی را در درون انسان جست‌وجو می‌کند و به ظاهر توجهی ندارد؛ اما گزینه‌ی سوم حدوداً مضمونی متضاد با بیت صورت سؤال دارد و می‌گوید، خاتم (انگشتر) به ذات خود چندان ارزشمند نیست و قیمت آن در گرو نگینش است نه خودش. (همان‌طور که می‌بینید چهار بیت دیگر کاملاً هم‌مفهوم نیستند اما بیت گزینه‌ی سوم کاملاً بی‌ربط یا حتی متضاد

بیت صورت سؤال است که بر همین اساس می شود به نظر طراح پی برد و گزینه ی درست را برگزید.

۲۱- مفهوم محوری تست: عشق دورادور (مفهوم ۴۳)

در بیت گزینه ی نخست حدوداً این مفهوم دیده می شود. در بیت سوم و چهارم نیز عاشق، حتی اگر به یار نرسد، تا دم مرگ دست از عشق او نمی کشد که می توان نتیجه گرفت که به همین عشق دورادور خود با معشوق دل خوش است؛ اما در بیت **گزینه ی دوم** با عاشق کامروای خوش اقبالی روبه رو هستیم که به وصال یار رسیده است و به این زودی ها هم نمی خواهد دست از سر معشوق بردارد!

۲۲- در هر چهار بیت مفهوم پنهان ناکردنی بودن عشق (مفهوم ۱۳) مطرح شده است؛ پس باید ببینیم که مضمون عبارت صورت سؤال با کدام بیت تناسب بیش تری دارد. در سه بیت اول، این اشک عاشق است که راز او را برملا می کند اما در بیت چهارم **دیده ی عاشق** افشاگر راز عشق است هم چنان که در عبارت صورت سؤال.

۲۳- مفهوم محوری تست: امیدواری (نزدیک به مفهوم ۲۵) ← گزینه ی چهارم

۲۴- مفهوم محوری تست: عیب پوشی عاشقانه (مفهوم ۳۷) ← گزینه ی اول

۲۵- مفهوم محوری تست: صبر و استقامت در راه عشق (مفهوم ۲۳) ← گزینه ی اول

۲۶- مفهوم محوری تست: عاشق در پی خواسته های خود نیست (مفهوم ۲۶) و جان فشانی (مفهوم ۳۵) ← گزینه ی سوم

۲۷- در بیت های سوم و چهارم، مضمون **رویدن گل بر مزار عاشقان یا شهیدان** (مفهوم ۴۹) دیده می شود. در بیت دوم، در واقع شاعر لاله ها را به شهیدان یا به عاشقان خونین کفن مانند کرده است که همان مضمون قبلی نیست اما نسبت به بیت **گزینه ی نخست** بسیار به آن نزدیک تر است. معنای بیت نخست: نه تنها نوگل خندان باغ عشق (معشوق زیبایم) از من روگردان است بلکه حتی خارهای بیابان فراق نیز از من دوری می گزینند! (هیچ کس با من سر یاری و همراهی ندارد).

۲۸- مفهوم محوری تست: غم پرستی (مفهوم ۳۲) ← گزینه ی سوم

۲۹- مفهوم محوری تست: رهایی ناپذیری عشق (مفهوم ۷)

این مفهوم آشکارا در بیت های اول و دوم مطرح شده است. مفهوم بیت سوم این است که شور و اشتیاق عشق هرگز فروکش نمی کند (پایان ناپذیری عشق) و در بیت چهارم شاعر می گوید که عاشق با پای خودش به دام عشق درمی آید. خُب، بین این دو گزینه کدام یک از مفهوم بیت صورت سؤال دورتر است؟ مطمئناً **گزینه ی چهارم** (دقت کنید که در بیت صورت سؤال این معشوق است که دل عاشقان را صید کرده است اما در بیت چهارم ...)

۳۰- در بیت صورت سؤال و گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ مفهوم امید به آینده (نزدیک به مفهوم ۲۵) دیده می‌شود در حالی که بیت **گزینه‌ی سوم** از ناپایداری دنیا سخن می‌گوید. (در بیت دوم «کشتی بکن = چیزی بکار» را درست خواندید؟ بیت‌های اول و چهارم، شما را به یاد کدام ضرب‌المثل می‌اندازد؟)

خُب، چه طور بود؟ کمی سخت بود؟ قبول دارم. به هر حال اگر درصد پاسخ‌گویی‌تان بالاتر از ۵۵ بوده باشد، وضعیتتان قابل قبول است و احتمالاً در آزمون‌های بعدی موفق‌تر خواهید بود؛ پس با امید به آینده به پیش!

گروه آموزشی مکعب

@konkoorname

cubeeeducationalgroup

cubeeeducationalgroup